

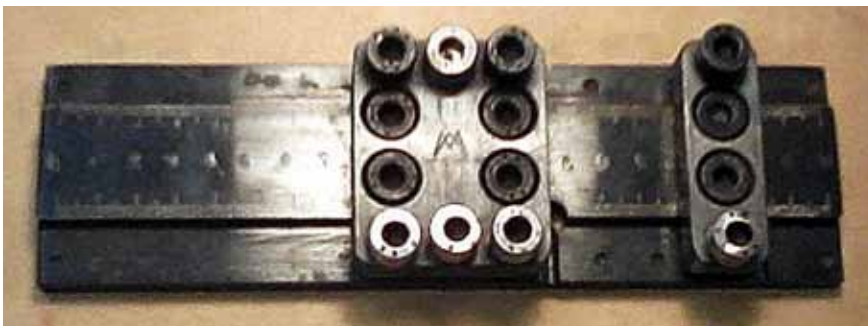

UNIVERSAL-REPARATURGERÄT

paikattiin vaatteiden reiät tai vietiin ne ompelijalle, jos haluttiin saada riittävän hyvää jälkeä. Armeijassakin käytettiin vielä 1960-luvulla ns. makulatuuri-paperia muistiinpanoja tehtäessä.

Millaista on elämä nyt? Joka paikassa julistetaan kestävän kehityksen nimiin. Mutta mikä on käytäntö? Vaatteet ja tavarat ovat joko sellaisia, että niiden laatu ei juuri mahdollista korjailua kestä, tai korjaaminen maksaa enemmän kuin uuden ostaminen. Esim. halvimmat matkapuhelimetkin maksavat sen verran vähän, että niihin ei edes kannata ostaa uutta akkua! Toisaalta taas kulutusyhteiskunta edellyttää, että tavaroita ostetaan jatkuvasti ja mieluummin vähän enemmän kuin eilen. Ns. muotikin muuttuu sellaista tahtia, että vanhaa ei koivoin pitkään edes pitäisi ylläpitää. Näin pidetään pyörät pyörimässä ja hoidetaan työllisyyttä.

Vanhaan korjauskulttuuriin liittyy tässä esiteltävä ”Universal-Reparaturgerät” (kuva).

AIKANAAN ELETTIIN AIKOJA, jolloin kaikesta oli puutetta. Tavaroilla ja laitteilla oli suuri arvo ja niitä käytettiin ja korjattiin niin pitkään kuin se oli mahdollista. Sellaistakin perustarviketta kuin lyijykynää käytettiin loppuun asti. Lyhyitä pätkiä varten oli holkit, joilla saatiin pidennettyä kynänpätkää ja sitä käytettyä sitten niin pitkään kuin sitä riitti. Työn hinta oli sellainen, että niin laitteita kuin vaatteitakin kannatti korjauttaa, ellei siihen itse pystynyt. Kenkien vieminen suutarin kunnostettavaksi oli aivan normaalia. Itse

Se on lähinnä teräsmittanauhan korjaamista varten tehty raudasta valettu laite. Laitteelle on tehty sille sopiva puulaatikko, jossa on myös mittanauhan korjauskappaleita ja niittejä. Laatikon sisäkanteen on liimattu paperi, jossa on käyttöohjeet ”auf Deutsch”. Valmistajasta ei löydy mitään merkintää, mutta aivan ilmeisesti se on valmistettu Saksassa. Laatikko on kiinnitetty pieni metallilevy, jossa lukee: ”Ilmonen”. Ilmonen on varmaankin ollut maahantuojaja ja myyjä Suomessa.

Niin, aikanaan olivat teräsmittanauhat arvokkaita välineitä ja niitä käytettiin tarkkoihin mittauksiin. Saattoi kuitenkin sattua, että ne katkesivat tai vaurioituivat muutoin. Silloin syntyi tarvetta korjata ne ja tartuttiin tähän ”yleiskorjauslaitteeseen”. Laitteen uraan sovitettiin mittanauhan osat. Uran reunassa on tarkka millimetriasteikko. Uran päällä olevia tylppäpäisiä ruuveja kiristetään kevyesti niin, että mittanauhan päät ja korjauskappale voitiin asettaa millimetriasteikon avulla tarkasti paikalleen. Tämän jälkeen kiristettiin ruuvit. Sitten siirryttiin sisempiin teräväpäisiin ruuveihin, joita kiristämällä tehtiin urassa olevaan nauhaan korjauskappaleen kanssa reiät. Kaksi kummallekin puolelle vauriokohtaa. Korjattava mittanauha otettiin pois ja reikiin pantiin niitit. Ne vietiin taas uraan, jossa tylppäpäisillä ruuveilla puristettiin niitit tiukasti kiinni. Näin saatiin taas käyttökelpoinen mittanauha ja töitä voitiin jatkaa.

Korjauslaite soveltui mainiosti myös ns. haarukkapisteiden mittojen valmistamiseen. Haarukkapisteitä käytettiin aikanaan tiiviillä kaupunkialueilla, jossa kiintopisteet herkästi tuhoutuivat. Siinä kiinnitettiin rakennusten nurkkiin sokkeleihin nurkan kummallekin puolelle jonkinlaiset prikot, joihin voitiin kiinnittää mittanauhan päät. Mittaamalla kummastakin prikasta viisi metriä saatiin leikkauspisteeseen rekonstruoitua kiintopisteen paikka. Viiden metrin haarukkapisteitä varten valmistettiin valmiit kiinteät haarukkamittanauhat. Niiden avulla voitiin kätevästi mitata pisteen paikka. Tällainen haarukkamittanauha voitiin valmistaa kätevästi po. laiteella.

Eipä nykyään taideta enää paljon mittanauhoja käyttää, kun on käytettävissä kaiken maailman elektroniset vehkeet, laserit ja GPS:t.

Jürgen Grönfors

jurgen.gronfors@luukku.com